

Контрольні запитання до лекції 5

Гравіметрія

1. Які вимоги ставляться до осаджуваної форми у гравімет-ричному аналізі?
2. Які вимоги ставляться до гравіметричної форми?
3. Як впливають на повноту осадження BaSO_4 температура розчину, концентрація і об'єм розчину осаджувача, наявність сторонніх електролітів?
4. Які йони будуть адсорбуватися на поверхні осаду на початку осадження BaCl_2 розчином Na_2SO_4 і Na_2SO_4 розчином BaCl_2 ?
5. Які йони будуть адсорбуватися на поверхні осаду при додаванні надлишку осаджувача після осадження BaCl_2 розчином Na_2SO_4 і Na_2SO_4 розчином BaCl_2 ?
6. Яку сіль – $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$, BaBr_2 , BaCl_2 чи $\text{Ba}(\text{ClO}_4)_2$ – доцільно використати як осаджувач для отримання найбільш чистого осаду BaSO_4 ?
7. Яку сполуку – $\text{K}_2\text{C}_2\text{O}_4$, $\text{Na}_2\text{C}_2\text{O}_4$, $\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$ чи $(\text{NH}_4)_2\text{C}_2\text{O}_4$ – доцільно використати як осаджувач для осадження йонів Ca^{2+} ?
8. У якому випадку втрати при промиванні осаду $\text{Fe}(\text{OH})_3$ будуть найменшими: а) при промиванні осаду водою; б) розчином NH_4NO_3 ; в) розчином NH_4NO_3 з NH_3 ?
9. Яка сполука найбільш придатна як гравіметрична форма для кількісного визначення Ca^{2+} , Sr^{2+} , Ni^{2+} , Zn^{2+} , Cu^{2+} ?
10. Як зв'язано відносне пересичення розчину з числом центрів кристалізації, швидкістю кристалізації, розміром кристалів?
11. Які процеси відбуваються при дозріванні кристалічних осадів?
12. Чому осадження барій сульфату проводиться з розведених розчинів, у кислому середовищі, при нагріванні розчинів, у присутності солей амонію?
13. Які фізико-хімічні процеси у розчині призводять до співосадження?
14. Які аналітичні заходи застосовуються для зменшення адсорбції і оклюзії при отриманні кристалічних осадів?

15. Які умови осадження аморфних осадів? Чому їх осадження проводять з концентрованих розчинів?

Титриметрія

1. Стандартизувати розчин HCl можна за титрованими розчинами NaOH чи $\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$. Який з цих способів забезпечить більш високу точність і чому?

2. Визначити фактори еквівалентності учасників наступних реакцій:

а) $\text{Ca}(\text{OH})_2 + 2\text{H}_2\text{SO}_4 = \text{Ca}(\text{HSO}_4)_2 + 2\text{H}_2\text{O}$; в) $\text{Na}_3\text{PO}_4 + \text{H}_2\text{SO}_4 = \text{NaH}_2\text{PO}_4 + \text{Na}_2\text{SO}_4$;

в) $2\text{KMnO}_4 + 3\text{H}_2\text{O}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 = 2\text{MnO}_2 + 3\text{O}_2 + \text{K}_2\text{SO}_4 + 4\text{H}_2\text{O}$.

3. У якому з наведених титрувань точка еквівалентності відповідає $\text{pH} > 7$:

а) $\text{HNO}_3 + \text{NaOH}$;

б) $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{NaOH}$; в) $\text{KOH} + \text{HCl}$;

г) $\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{HCl}$?

4. Як впливає константа дисоціації, температура, концентрація розчинів, об'єм розчину, що титрується, швидкість титрування на величину і положення стрибка титрування?

5. Який із індикаторів (метиловий оранжевий, фенолфталеїн, лакмус) можна застосувати для визначення кінця титрування:

а) $\text{HCOOH} + \text{NaOH}$; б) $\text{HNO}_3 + \text{NaOH}$; в) $\text{CH}_3\text{NH}_2 + \text{HCl}$;

г) $\text{KCN} + \text{HCl}$?

6. Який вид індикаторної похибки слід враховувати при титруванні з метиловим оранжевим:

а) $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{NaOH}$; б) $\text{HCl} + \text{NaOH}$;

в) $\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{HCl}$?

7. Написати формулу для розрахунку титру розчину HCl при титруванні розчину K_2HPO_4 з метиловим оранжевим.

8. Який склад буферного розчину буде при титруванні розчином NaOH розчину H_3PO_4 у присутності метилового оранжевого?

9. Як визначити масові частки Na_2CO_3 і NaHCO_3 у суміші при титруванні розчину суміші з фенолфталеїном і метиловим червоним? Навести відповідні розрахункові формули.
10. Який з методів – пряме чи обернене кислотно-основне титрування використовується при визначенні вмісту NH_4Cl , $\text{NH}_3 \cdot \text{H}_2\text{O}$, CaCO_3 ?
11. Як залежить величина стрибка титрування від константи стійкості комплексної сполуки, температури, концентрації і рН середовища?
12. Вивести формули для розрахунків $p\text{Ca}$ при титруванні розчином ЕДТА ($c=0,01$ моль/дм³) розчину CaCl_2 ($c(\text{CaCl}_2)=0,01$ моль/дм³), якщо речовина, що визначається, відтитрована при рН 10,0 на 99,9; 100,0; 100,1%.
13. Чому комплексометричне визначення йонів Co^{2+} , Zn^{2+} , Ni^{2+} , Cd^{2+} проводять у середовищі амоніачного буфера?
14. Чому визначення йонів Fe^{3+} за допомогою ЕДТА проводять у кислому середовищі?
15. У чому суть роздільного комплексометричного титрування компонентів суміші з використанням маскуючих речовин:
- а) Cu^{2+} , Pb^{2+} у присутності KCN ; б) Ni^{2+} , Fe^{3+} у присутності KF ;
- в) Cu^{2+} , Cd^{2+} у присутності $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$?
16. Як залежить величина стрибка титрування від добутку розчинності малорозчинного електроліту, температури і концентрації розчину?
17. У якій послідовності будуть випадати осадки при аргентометричному визначенні суміші, що містить йони Cl^- , Br^- , I^- при однаковій молярній концентрації?
18. Вивести формули для розрахунків $p\text{Cl}$ при титруванні розчином AgNO_3 ($c(\text{AgNO}_3) = 0,1$ моль/дм³) розчину NaCl ($c(\text{NaCl})=0,1$ моль/дм³), якщо речовина, що визначається, відтитрована на 99,9; 100,0; 100,1%.
19. При титруванні розчину якого галогеніду (NaCl чи NaBr) однакової концентрації, точність тіоціанометричного визначення буде вища?
20. Які вимоги до окисно-відновних реакцій, що застосовуються в титриметричному аналізі?